

внаслідок чого вчинення даних злочинних дій можуть спричинити порушення територіальної цілісності та обороноздатності України.

Конкретні ж практичні орієнтири щодо розмежування досліджуваних норм мають стати предметом наступних наукових розвідок.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність: Закон України від 03.03.2022 № 2108-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2108-20#Text>.
2. Інформаційний ресурс Єдиного державного реєстру судових рішень URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107713696>
3. Висновок на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» (реєстр. № 5144 від 24.02.2021 р.), поданий народним депутатом України Чернєвим Є.В. та іншими народними депутатами України.
URL:<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1243571>.

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ЗАХИСТУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИМИ ЗАСОБАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Вац Олексій, Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної діяльності Державного біотехнологічного університету

З початку повномасштабного вторгнення на територію України в багатьох напрямках суспільні відносини зазнали змін. Під ударом військ країни-агресора опинилися не тільки збройні сили, об'єкти інфраструктури, але й економіка в цілому. Масштабні обстріли, руйнування об'єктів промисловості призвели до масштабних негативних змін в українській промисловості та економіці. Державний бюджет отримав значний дефіцит; витрати, натомість, зросли. Саме тому, захист системи оподаткування, що забезпечує наповнення бюджету нашої держави в сучасних умовах набуває особливого значення. Зрозуміло, що у сучасному праві виділяють різноманітні елементи механізму правового захисту певних суспільних відносин. Але одним із найбільш дієвим із них в кризових і складних умовах є саме кримінально-правовий захист.

Так, чинним Кримінальним кодексом України відносини у сфері оподаткування захищаються ст. 212 Кримінального кодексу України «Ухилення від сплати, податків, зборів (обов'язкових платежів)». В більшості країн світу, зазіхання на такі відносини визнаються одними з найтяжчих, оскільки посягають на систему оподаткування як на фактичну базу забезпечення фінансової незалежності держави. При цьому, незважаючи на воєнний стан, що введено у нашій країні, захист відносин у сфері оподаткування кримінально-правовими засобами не посилюється. Норма, що розглядається, на даний момент перебуває у довоєнній редакції. При чому її зміст, що був неодноразово предметом різноманітних наукових досліджень, залишається досі достатньо складним і пересиченим відсилками до інших нормативно-правових актів (чого, в даному випадку, слід визнати – важко уникнути). Але вказана норма володіє і ознаками унікальності. У відповідних її частинах, незважаючи на, в цілому, заборонний характер норми, містяться положення, які визначають, що саме не є ухиленням від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Це дозволяє говорити про певну диспозитивність норми, що розглядається. Але чи припустима і ідеальна в даному випадку законодавча техніка? Замість прийнятої в цілому структури норми Особливої частини Кримінального кодексу, яка повинна формувати заборону, шляхом визначення дій, які робити заборонено - в даній нормі, при чому не один раз, законодавець вказує шляхом перелічення низку дій, які не є правопорушенням, караним відповідно до попередніх частин статті.

До того ж, слід звернути увагу на те, що вчинення ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) як кримінально каране діяння повинне бути умисним. А вчинення такого діяння умисно під час війни із захисту територіальної цілісності і незалежності країни надає йому особливої суспільної небезпеки, з причин, що наводилися вище. Але при цьому, санкції відповідних частин статті, що розглядається, виглядають занадто м'якими. Вони не передбачають навіть ізоляції особи від суспільства, та полягають у майнових стягненнях, достатньо невеликих розмірів, з огляду на те, що особа ухилялася від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

Але особливої уваги, на наш погляд, потребує ч. 4 ст.212 ККУ. Такі зміни було впроваджено до Кримінального кодексу України Законом України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо запровадження діяльності Бюро економічної безпеки України та пов'язаного з цим удосконалення роботи деяких державних правоохоронних органів» № 1888-IX від 17.11.2021 р. Дана частина статті передбачає можливість звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, але вже в іншій редакції, ніж попередня норма. Тобто, якщо раніше особа, яка вчинила відповідне діяння, самостійно обчислить і сплатить до бюджету несплачену суму податків та фінансові санкції, передбачені за несвочасну сплату та пеню – цього було достатньо щоб уникнути кримінальної відповідальності.

Зміни ж, що були внесені Законом № 1888 вже децю по іншому трактують цю норму. Особа, яка вчинила діяння, передбачені частинами першою, другою цієї статті, або діяння, передбачені частиною третьою (якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах) цієї статті, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо до притягнення її до кримінальної відповідальності сплачено податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодовано шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня). Тож, як бачимо, згідно до цієї норми, особа не обов'язково повинна сплачувати самостійно, головне – щоб було сплачено! Тобто сплатити може і інша особа, не боржник.

Вважається, що на час воєнного стану і захисту територіальної цілісності, незалежності і суверенітету нашої держави – кримінальна відповідальність за вчинення цього діяння повинна бути посилена.

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ: ПРОБЛЕМАТИКА І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Воронкіна Мирослава, здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 081 спеціальності Державного біотехнологічного університету
Науковий керівник: Шинкарьов Ю.В., к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін, трудового та аграрного права Державного біотехнологічного університету

На даний момент розвитку сучасної системи освіти, вона знаходиться на етапі докорінного реформування. Рухаючись згідно вектору європейського розвитку і розуміючи необхідність повномасштабної гармонізації української системи освіти і освіти країн Європи, ми продовжуємо, на жаль, зустрічатися з окремими проблемами, що є відлуннями минулого і якісно заважають розвитку української освіти.

Слід констатувати, що достатньо часто здобувачі вищої освіти у різних навчальних закладах зустрічаються з проблемою необ'єктивного оцінювання. Проблематика необ'єктивного оцінювання в даний момент відноситься до питань, пов'язаних із вимогами щодо дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньої діяльності. Під необ'єктивним оцінюванням прийнято розуміти свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти. Також не менш важлива проблема сьогодишньої організації навчального процесу та оцінювання знань здобувачів полягає в тому, що сучасна система закладів